

Inhoudsopgave

- Van de redactie
 - Colofon
 - Installatierede defungerend Hofpresident
L.C. Hoefdraad
 - Installatierede geïnstalleerde Hofpresident
E.J. van der Poel
 - Installatierede Vicepresident
E.A. Saleh
 - Installatierede Procureur-Generaal
D.A. Piar
 - Installatierede deken van de Orde van Advocaten
C.H.M. Fiévez
 - Juridische agenda
-
-

ANTILLIAANSE JURISTEN VERENIGING

VAN DE REDACTIE

Geachte lezer,

Op 16 augustus 2013 is mr. Evert Jan van der Poel in een feestelijke zitting geïnstalleerd als nieuwe President van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Hij volgt mw. mr. Lisbeth Hoefdraad op, zij defungeert na ruim vijf en een half jaar de functie van President te hebben bekleed.

Naast de nieuwe hofpresident zijn op dezelfde datum mr. dr. Gerard Lewin en mw. mr. Marijn Hubben geïnstalleerd als nieuwe leden van het Gemeenschappelijk Hof.

Voor de redactie van de AJV reden genoeg om een speciale Nieuwsbrief onder de leden te verspreiden. In deze Nieuwsbrief vindt u de volledige teksten van de installatieredes, zoals deze zijn uitgesproken tijdens de buitengewone plenaire zitting van het Gemeenschappelijk Hof op 16 augustus 2013.

Ten slotte ziet het bestuur van de AJV de leden graag bij de eerste lezing in de serie "Hoge Colleges van Staat" op 5 september a.s., die zal worden verzorgd door mw. mr. drs. B.J. Doran-Scoop, ondervoorzitter van de Raad van Advies.

Wij wensen u veel leesplezier!

De redactie

COLOFON

De Antilliaanse Juristen Vereniging heeft tot doel het aankweken en bevorderen van de belangstelling voor en de beoefening van de wetenschap der rechtsgeleerdheid in de Nederlandse Antillen, alsmede het bevorderen van de juridische dienstverlening.

Het lidmaatschap staat open voor alle juristen woonachtig in Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten en bedraagt NAf. 150,- per jaar. Voor iedere belangstellende, die (nog) niet voldoet aan het vereiste om als gewoon lid te worden toegelaten, bedraagt de contributie NAf. 120,- per jaar.

Secretariaat AJV

Postbus 3920, Curaçao

E-mail: antilliaansejuristenvereniging@gmail.com

Website: www.ajv.an

Rekeningnummer AJV

MCB 27874007

Bestuur Antilliaanse Juristen Vereniging

Verenigingsjaar 2013 - 2014

mr. Ingeborg Meijer, voorzitter

(interim-jurist)

mr. Michele Meyer, vice-voorzitter

(advocaat Meyer Law & Mediation)

mr. Zena Metry, secretaris

(jurist RBC Bank)

mr. Simona La Fleur, penningmeester

(advocaat La Fleur & Associates)

mr. Melissa Samander

(kandidaat-notaris Burgers Fung-A-Loi Notarissen)

mr. Nathania Soon

(advocaat HBN Law)

mr. Mauritz de Kort

(lid Gemeenschappelijk Hof van Justitie)

mr. Yvo Peters

(jurist ATC Corporate Services)

AJV Nieuwsbrief

De AJV Nieuwsbrief is het officiële orgaan van de Antilliaanse Juristen Vereniging en wordt digitaal onder de leden verspreid.

Redactie AJV Nieuwsbrief

mr. Yvo Peters

Tel: 736.7181

Fax: 736.7161

E-mail: Yvo.Peters@atcgroup.com

Advertenties:

Voor het plaatsen van advertenties in de AJV Nieuwsbrief kan contact opgenomen worden met het bestuur via de genoemde e-mailadressen.

Dames en heren Gouverneur en waarnemend Gouverneur van Sint Maarten en Curaçao, meneer de Minister President van Curaçao, heren Ministers van Justitie van Aruba en Sint Maarten, meneer de ondervoorzitter van de Raad van State en mevrouw de ondervoorzitter van de Raad van Advies van Curaçao, meneer de Procureur-generaal van de Hoge Raad der Nederlanden, meneer de Vicepresident van de Hoge Raad, heren Procureurs-generaal van Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba alsmede van Aruba, overige genodigden uit hoge rechtsprekende colleges in Nederland en van de Raad voor de Rechtspraak, militaire, consulaire en burgerlijke autoriteiten, leden van de Balie en van het Notariaat, vertegenwoordigers van de publiciteitsmedia, medewerkers van het Parket en de Griffie van het Hof, dames en heren genodigden.

Ik heet u allen welkom op deze buitengewone plenaire zitting van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ditmaal ter gelegenheid van mijn eigen afscheid en van de installaties van de nieuwe President van het Gemeenschappelijk Hof, mr. Evert Jan van der Poel en de nieuwe leden mrs. G.C.C. Lewin en M.C.B. Hubben tot leden van dit Hof.

Voordat ik begin met de installaties, wil ik eerst namens het gehele Hof van de gelegenheid gebruik maken om op deze dag van de begrafenis onze deelneming te betuigen aan de Koninklijke familie in verband met het overlijden van Prins Friso.

Ik geef vervolgens het woord aan de Procureur-generaal van Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba voor zijn requisitoir met betrekking tot de installatie van mr. Evert Jan van der Poel als president van het Hof.

Ik verzoek de griffier om het Koninklijk Besluit voor te lezen.

Ik geef het woord aan de Procureur-generaal van Aruba, ditmaal voor zijn requisitoir met betrekking tot de installatie van de mrs. Lewin en Hubben als leden van het Hof.

Ik verzoek de griffier om de Koninklijke Besluiten voor te lezen.

Voorstellen nieuwe leden

Dames en Heren,

Ik heb dit keer voor de laatste maal de eer leden van het Gemeenschappelijk Hof aan u voor te stellen, ditmaal een nieuwe president en twee nieuwe leden. De twee te installeren leden zullen op Curaçao gevestigd zijn.

Als eerste stel ik u voor mr. Evert Jan van der Poel. Velen van u kennen hem al uit zijn vorige perioden, maar voor diegenen die hem niet kennen zal ik nog even een korte toelichting op zijn carrière geven. Mr. van der Poel is in 1953 in Nederland geboren. Hij is als jurist afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam, eerst in 1975 in de staatsrechtelijke richting en vervolgens in 1978 in de privaatrechtelijke richting. Tussen 1979 en 1983 heeft hij de raio-opleiding in Nederland gevolgd. In 1983 is hij benoemd tot rechter-plaatsvervanger/gerechtsauditeur en in 1984 tot rechter bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam.

Van medio 1986 tot medio 1991 heeft hij gedurende zijn eerste periode van vijf jaar op Curaçao gewerkt als lid van ons Gemeenschappelijk Hof van Justitie. In die periode heeft hij ook veelvuldig rechtszaken beslecht op o.a. Sint Maarten. Na zijn terugkeer naar Nederland in 1991 is hij benoemd tot raadsheer bij het Gerechtshof te Arnhem en drie jaar later keerde hij terug naar Curaçao, ditmaal als lid en coördinator van de meervoudige kamer, die de rechtszaken in hoger beroep op Curaçao, Aruba, Sint Maarten en Bonaire afhandelt. Ook ditmaal ging het om een uitzending van vijf jaar.

Opnieuw teruggekeerd in Nederland in 1999 is hij benoemd tot vicepresident/senior raadsheer bij het Gerechtshof te Arnhem en vanaf 2002 tot en met 31 december 2012 was hij bestuurslid, tevens waarnemend president en sectorvoorzitter van de civiele sector van voormeld gerechtshof alsook van het fusiebestuur van het te fuseren gerechts-

hof Arnhem-Leeuwarden, thans het grootste gerechtshof van Nederland.

Mr. van der Poel heeft de laatste jaren minimaal één maal per jaar op Curaçao verbleven, alwaar zijn beide (inmiddels volwassen) kinderen zijn geboren. Hij heeft, zoals vele van onze voormalige leden die hun hart hebben verloren aan deze regio, zich goed op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in alle Caribische landen van het Koninkrijk.

Ik wens hem en zijn echtgenote alle succes en sterkte toe in de komende jaren. Het is niet altijd eenvoudig om het stokje over te dragen, maar ik kan u verzekeren dat ik heel erg gelukkig ben met de benoeming van mr. Van der Poel als degene die dat stokje zal overnemen. Ik twijfel er niet aan dat hij hetgeen tot nu toe aan de organisatie opgebouwd is verder zal uitbouwen, verbeteren en moderniseren in het belang van een rechtspraak die niet alleen inhoudelijk goed moet zijn en ingespeeld moet zijn op de noden van de vier landen die het Hof dient, maar ook met de tijd moet meegaan.

Vervolgens mr. Gerard Lewin, hier aan mijn linkerhand gezeten. Ook mr. Lewin is een oude bekend, een recidivist dus. Ook mr. Lewin is in Nederland geboren in 1966. Mr. Lewin heeft eerst actuariële wetenschappen gestudeerd en heeft daarna nog een HBO opleiding als beleggingsanalist gevolgd. Kennelijk heeft hij direct daarna toch het licht gezien, want nauwelijks drie jaar later heeft hij de rechten studie aan de Universiteit van Amsterdam afgerond en is hij met de raio-opleiding te Middelburg begonnen. In 1999 is hij benoemd tot rechter in de Rechtbank te Rotterdam. Hij heeft eerst enige tijd gewerkt in de strafsector en daarna in de civiele sector. Tussen 2004 en 2010 was mr. Lewin lid van dit Hof, waar hij ingedeeld was in de hofcombinatie die alle appels behandelt. Gedurende die periode is hij gepromoveerd aan de Universiteit van (toen nog) de Nederlandse Antillen. Na zijn terugkeer naar Nederland in 2010 is hij benoemd tot raadsheer bij het Hof te Amsterdam en met ingang van 1 augustus 2013 is hij weer teruggekeerd bij ons Gemeenschappelijk Hof van Justitie. In 2012 was mr. Lewin tevens benoemd tot bijzonder hoogleeraar aan de Universiteit te Amsterdam, welke functie hij helaas heeft moeten neerleggen in verband met zijn terugkeer naar de Cariben. Op zijn naam staan diverse publicaties.

Naast mr. Van der Poel zit tot slot mr. Marijn Hubben. Het heeft er even naar uitgezien dat wij haar in verband met de geboorte van haar 3e kind kort geleden in absentia hadden moeten installeren, maar gelukkig is het net gelukt haar toch bij deze gelegenheid aanwezig te laten zijn. Mr. Hubben is in geboren te Utrecht. Tijdens haar studie heeft zij enige tijd een studentenstage op Curaçao gelopen en na het afronden van de doctorale studie Nederlands recht in 2001 werkte zij enkele jaren als gerechtssecretaris bij de rechtbank Den Bosch. Daarna is zij met de raio-opleiding begonnen. Kort nadat zij die opleiding met goed gevolg had beëindigd is zij met haar gezin blijvend verhuisd naar Curaçao, alwaar zij tot januari 2013 als advocaat gewerkt heeft. Per medio januari 2013 is zij in dienst van het Hof getreden, eerst als plaatsvervangend lid en met ingang van 1 augustus j.l. als lid.

Ik wens de installandi en hun gezinnen veel succes toe met deze nieuwe uitdaging.

Installatietoespraak president

Dames en Heren,

Bij mijn benoeming als president op 1 juni 2007 heeft mijn voorganger opgemerkt dat het mijn taak zou zijn om het Hof door de toen nog komende staatkundige veranderingen, die ook de structuur van het Hof aanzienlijk zouden raken, te laveren en ik kan u verzekeren dat mijn presidentschap geheel beheerst is geweest door die veranderingen. Deze taak heb ik nu volbracht en het zal de taak zijn van mijn opvolger om het Hof verder uit te bouwen en om beter in te spelen op de maatschappelijke omstandigheden die in de vier landen waarin het Hof de rechtspraak verzorgt leven. Ik zal u een uitgebreide terugblik op de laatste zes jaar onthouden en zal ermee volstaan op te merken dat het bijzonder drukke, maar ook hele interessante, soms spannende, soms lastige of frustrerende tijden waren, maar we hebben in ieder geval tussen de bedrijven door toch veel met elkaar kunnen aflachen. Wij hebben onze uiterste best gedaan om het proces van verandering zo goed mogelijk te begeleiden en ik kan u vertellen dat ik er buitengewoon trots op ben dat de overgang van ons personeel naar de nieuwe organisatie toch relatief soepel gegaan is en dat wij al in het eerste jaar een goedkeurende verklaring van de accountant hebben kunnen verkrijgen, hetgeen zelfs de accountant niet direct verwacht had. Van groter belang is echter dat wij nu kijken naar de

toekomst en wat er nog meer voor het Hof staat te gebeuren. Daarover zal mr. Van der Poel u ongetwijfeld wel het een en ander vertellen.

Nu aangekomen in de allerlaatste uren dat ik nog president mag zijn van dit mooie unieke Caribische Hof van Justitie wil ik mijn functie niet neerleggen zonder eerst mijn grote dank uit te spreken aan allen die hun bijdrage gegeven hebben aan de opbouw van de nieuwe organisatie en op welke wijze dan ook hun steentje daaraan hebben bijgedragen. Voor de medewerkers van de griffies op Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Bonaire als ook voor de rechters moeten het zeker geen gemakkelijke tijden zijn geweest. Alles is immers veranderd en verandering maakt nu eenmaal onzeker. We hebben ons er echter samen doorheen geslagen, we hebben de veranderingen samen doorstaan, wij hebben de problemen samen opgepakt en zijn er met elkaar alleen maar sterker

op geworden. Onze organisatie wordt stelselmatig professioneler.

Ik wil in het bijzonder mijn collegae bestuursleden, de vestigingsmanagers en afdelingshoofden, de rechters, de individuele griffiemedewerkers, de dames en heren advocaten, de leden van de beheerraad en de ministers van de diverse landen hier niet onvermeld laten. Mijn dank gaat tot slot ook uit aan diegenen die mij in de persoonlijke sfeer steeds gesteund hebben.

Ik dank u tot slot allen voor het in mij gestelde vertrouwen en ik dank u voor uw aandacht.

** Mw. mr. L.C. (Lisbeth) Hoefdraad defungeerde op 16 augustus 2013 als President van het Gemeenschappelijk Hof.*

TOESPRAAK GEÏNSTALLEERDE HOFPRESIDENT

Mr. E.J. van der Poel*

Mevrouw de President, Excellenties, Dames en Heren,

Het is 27 jaar geleden dat ik voor het eerst de 21 treden van de trap van het Stadhuis aan het Wilhelminaplein opliep. Het waren mijn eerste stappen op weg naar mijn werk als rechter in het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en ik kon toen niet vermoeden dat ik gedurende vele jaren in verschillende periodes aan dit hof verbonden zou blijven, laat staan dat ik nu in de ballroom van het Hilton, naast het casino, u als de nieuwe president van dit hof mag toespreken.

Ik heb in al die jaren vier presidenten meegemaakt en van hen de kunst kunnen afkijken. Te beginnen met mr. Saleh, gevolgd door de mrs. Wijnholt en De Lannoy en tenslotte u, mevrouw Hoefdraad. Het is voor mij persoonlijk bijzonder dat behalve u ook de heer en mevrouw Saleh en mevrouw De Lannoy bij deze plechtigheid aanwezig zijn.

Het is geen gemakkelijke opgave om mijn eminente voorgangers op te volgen. Het zou mooi zijn indien ik alle sterke eigenschappen van hen in mij zou kunnen bundelen, maar zo werkt dat helaas niet.

Iedere president heeft zijn of haar eigen stijl en elke organisatie maakt fasen door die steeds om een andere stijl van leidinggeven vragen. Zo ook dit hof dat volgend jaar 145 jaar bestaat en waarvan ik de 23ste president sedert 1869 zal zijn.

De functie van president is de laatste jaren sterk veranderd. Was de president in de vroegere tijd de primus inter pares onder de rechters, de meest ervaren rechter en bij voorkeur de knapste jurist. Vanaf 2010, maar ook al enige jaren daarvoor, heeft de functie een volledig andere inhoud gekregen.

President zijn betekent thans in de eerste plaats leiding geven aan een bestuur. Een collegiaal bestuur met vijf leden, dat gezamenlijk aan het hof en de gerechten in eerste aanleg leiding geeft.

Dus is de president een bestuurder of anders gezegd een manager, die zich bezig houdt met alle facetten van het rechtsbedrijf als onderneming.

Als je rechters voorhoudt dat hun president een manager is of moet zijn en dat het hof als een onderneming wordt of moet worden geleid, dan ben je bij voorbaat verdacht. Ik probeer het managementjargon dan ook in eigen kring zoveel mogelijk te vermijden. Het is echter wel de werkelijkheid dat leiding wordt gegeven aan een bedrijf, waarbij het natuurlijk zo is dat een rechtsbedrijf essentieel anders is dan enig ander bedrijf.

Daarom moet de president ook een rechter zijn die als rechter gezag heeft, zowel intern en extern. Dat gezag moet hij ook laat zien door daadwerkelijk voor een deel van zijn beschikbare tijd in toga recht te spreken. Ik ben daarvan doordrongen en anders zullen de rechters in dit hof mij daar wel aan herinneren.

Volgens de functieomschrijving van president heeft dit hof behoefte aan stevig en stimulerend leiderschap van iemand met ruime rechterlijke en bestuurlijke ervaring. Bovendien iemand met aantoonbare affiniteit met deze Caribische samenlevingen en met een nieuwe frisse blik op de organisatie om dit hof in een volgende fase van zelfstandigheid en professionele ontwikkeling te brengen.

Daar zal ik dus aan moeten voldoen. Een flinke en mooie uitdaging voor de komende jaren.

Maar niet alleen voor mij. Ook voor de andere bestuursleden en iedereen in dit hof dat niet voor niets Gemeenschappelijk wordt genoemd. Het is niet alleen Gemeenschappelijk van de vier landen, maar ook van ons allen die in dit hof werkzaam zijn. Rechters, maar ook en vooral de medewerkers in de diverse afdelingen in alle vestigingen.

In samenwerking en over de lands- en eilandsgrenzen heen maken wij de rechtspraak hier mogelijk. Het is teamwerk en team betekent niet voor niets: together everybody achieves more.

Baseball is in onze landen een populaire sport. Ook ik kijk graag naar de wedstrijden in de Major League waarin spelers uit dit deel van het Koninkrijk al vele jaren uitblinken omdat zij als jonge talenten door de Amerikaanse teams hier zijn gescout.

In 2011 speelde het Nederlandse baseballteam voor de World Cup in Panama. Dit team won de wereldbeker door Cuba in de finale met 2-1 te verslaan. Voor het eerst sinds 1838 won een Europees team deze belangrijke titel en dat werd wereldnieuws. Verbazing en bewondering alom.

Wat was het geheim? Ten eerste was het geen Europees Nederlands team maar een Koninkrijks-team met veel spelers uit dit deel van het Koninkrijk. Beslissende slagen en gescoorde punten in de wedstrijden kwamen niet toevallig van spelers met roots in dit Caribisch gebied. In de finale waren het spelers van Curaçao die scoorden. Het team was een hecht team waarin goed werd samengewerkt en waarin daardoor het beste van alle spelers naar boven kwam. Een goede mix van culturen en talenten.

Hoe mooi is het om als coach aan zo'n team leiding te mogen geven, een jongensdroom! President worden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie is, zo kan ik u verzekeren, geen jongensdroom. En als u naar het eerbiedwaardig gezelschap naast mij kijkt dan zult u moeite hebben om hierin een baseballteam te zien.

Toch zijn er overeenkomsten. Er zijn in ons team namelijk heel goede spelers. Het hof is ook een mix van culturen en personen met diverse talenten. Een weliswaar jaarlijks wisselend team, maar steeds hecht en goed samenwerkend. Met een president als coach die soms moet optreden als catcher om harde ballen in de richting van dit hof zonder helm en bodyprotector op te vangen.

Als het hof het voorbeeld van het succesvolle baseballteam wil evenaren dan zal er nog wel wat moeten gebeuren. Daar wordt hard aan gewerkt.

Onze scouts hebben inmiddels de nodige lokale talenten binnengehaald en we zijn nog steeds aan het scouten. Die talenten zullen na hun ervaring in de Minor League volgend jaar in onze Major League worden ingezet. Het is stimulerend om te ervaren dat zich een jongere generatie aandient die zich klaar maakt om de centrale posities in ons hof op termijn over te nemen. Ook als het gaat om leidinggevende functies.

Elke bestuurder zou vanaf zijn aantreden moeten werken aan zijn opvolging. Dat waarborgt de continuïteit in de organisatie en het kost vervolgens minder moeite om de sleutelposities te vullen als het moment van opvolging is aangebroken. Met

dat voor ogen zal ik graag de komende tijd mijn kennis en ervaring als bestuurder gaan overbrengen op de nieuwe generatie zodat er een stevig fundament voor de toekomst wordt gelegd.

Ik ben een flink aantal jaren weggeweest en dan verwacht je bij terugkeer een hof aan te treffen zoals je dat destijds hebt leren kennen. Niets is minder waar. Gedurende de afgelopen maanden heb ik een geheel ander hof leren kennen.

Een hof in beweging, een hof met ambitie. Een groeiende en lerende organisatie die stappen zet op weg naar verdere professionalisering om te voldoen aan de eisen van deze moderne tijd.

Rechters en medewerkers die er trots op zijn dat zij in deze organisatie werkzaam zijn en er ook van zijn doordrongen dat dit hof een belangrijke peiler van de rechtsstaat is. Een integer, onafhankelijk en stabiel hof waarop deze samenleving moet kunnen rekenen.

Niet alleen als het gaat om grote zaken die publiciteit krijgen, maar ook voor de gewone zaak van bijvoorbeeld de alleenstaande moeder die een bescheiden bedrag van de vader vordert om in het levensonderhoud van hun kind te kunnen voorzien. Iedere zaak is wat dat betreft even belangrijk.

De afgelopen jaren is er een stevig fundament onder dit hof gelegd. Dat is niet gemakkelijk geweest. Vanaf niets moest de organisatie worden opgebouwd. Een diepe buiging van mij in de richting van degenen die dat hebben gerealiseerd. Het zijn voor het team van mevrouw Hoefdraad letterlijk en figuurlijk tropenjaren geweest.

Als je betrokken bent in een proces van verzelfstandiging en opbouw dan zie vaak alleen datgene wat nog moet gebeuren en niet wat er al tot stand is gebracht. Anders gezegd: je ziet dat het glas half leeg is en niet half vol. Mijn taxatie is dat het glas meer dan half vol is en dat we het nu snel verder moeten vullen.

Alleen kunnen we dat niet door simpelweg de kraan open te draaien. Het lijkt vaak vanzelfsprekend te zijn dat er goede rechtspraak is, maar dat is bepaald niet zo. Er is heel veel voor nodig en de maatschappelijke waarde hiervan moet niet worden onderschat. Pas als de rechtspraak stopt bij gebrek aan middelen ervaart de samenleving wat de waarde van rechtspraak is.

Ik hoef de hier aanwezigen hiervan niet te overtuigen, maar het is goed om dit nog eens te onderstrepen zodat de verantwoordelijke bewindslieden dit als steun kunnen gebruiken in de vast lastige discussies met hun collega ministers van financiën.

Van ons mag worden verwacht dat wij de kostprijs voor de behandeling van zaken zo laag mogelijk houden door zo efficiënt mogelijk te werken. Het feit dat de kostprijs in de meeste categorieën zaken gedurende de afgelopen jaren naar beneden is gegaan toont aan dat wij wat dat betreft op de goede weg zijn.

Het is een misverstand te denken dat het hof en de gerechten relatief duur zijn en duurder zijn dan strikt nodig. Ja, de begrotingen zijn de afgelopen jaren gestegen, maar dat komt vooral doordat er veel meer zaken en ook veel meer complexere en bewerkelijke zaken zijn aangebracht. Ook omdat er meer moet worden geïnvesteerd in mensen en voorzieningen om dit hof in staat te stellen rechtspraak op niveau te kunnen blijven garanderen.

Volgend jaar zullen wij meer dan 45.000 zaken moeten gaan behandelen, terwijl het aantal rechters afgelopen jaren niet met de stijging van het aantal zaken is toegenomen. Integendeel, de vaste bezetting van thans 34 rechters, verdeeld over eerste aanleg en hoger beroep en over de vier vestigingen, is al enige jaren vrijwel constant in aantal.

Ik zie u het rekensommetje maken over het aantal zaken dat een rechter moet behandelen en de tijd die daarvoor beschikbaar is, maar dat is een te simpele benadering omdat wij gelukkig ook plaatsvervangende rechters en juridische ondersteuning hebben. Anders zou het ook niet kunnen om dit grote aantal zaken op een verantwoorde manier af te doen.

De kritische grens is echter bereikt van wat door de huidige bezetting met behoud van kwaliteit van rechtspraak kan worden afgedaan. Verdere bezuinigingen dan recent door dit hof voorgesteld zullen betekenen dat wij door die kritische grens heengaan. Zover moeten we het niet laten komen.

U ziet, ik verander snel van een catcher in een pitcher als het nodig is.

Er moet de komende jaren nog heel veel gebeuren om het hof en de gerechten te laten voldoen

aan de eisen die de samenlevingen in de landen aan rechtspraak stellen.

Het hof wil aan die eisen en verwachtingen voldoen en zal dus de komende jaren in ontwikkeling blijven.

Een oriëntatie in de regio past in die ontwikkeling. Volgende maand wordt deelgenomen aan een conferentie van rechters in het Caribisch gebied. Deze conferentie heeft als thema: "Equality, Justice and Caribbean Realities – The Way Forward", een aansprekend thema. De uitnodiging om aan deze conferentie deel te nemen bevestigt dat de hoogste gerechten in de omliggende Caricom-landen ons hof graag willen betrekken bij de verdere ontwikkeling van de rechtspraak in deze regio. Het hof wil daaraan graag een waardevolle bijdrage leveren en wij kunnen op onze beurt van de regio leren.

Excellenties, dames en heren. Ik kom aan het slot van mijn toespraak. Daarbij spreek ik mijn erkentelijkheid uit aan het hof, de regeringen van de landen en de Koninkrijksregering voor het in mij gestelde vertrouwen.

Mevrouw de president, beste Lisbeth. Je hebt mij de laatste maanden ingewerkt en tegelijkertijd met een bewonderenswaardige inzet allerlei bestuurlijke lastige onderwerpen afgerond zodat ik met een relatief schone lei kan beginnen. Ik ben je daarvoor zeer erkentelijk.

Omdat we de laatste tijd zoveel met elkaar hebben besproken en opgelost, zal het voor mij erg wennen zijn om niet meer dagelijks advies van je te krijgen. Ik weet je echter te vinden als het nodig is en ik weet ook dat ik op je kan rekenen.

Als we het de afgelopen tijd over het karakter van deze zitting hadden dan zei jij altijd dat het mijn installatie en die van de collega's Hubben en Lewin was. Ik zei dan steeds dat het ging om jouw afscheid. Nu ben ik in de positie om mijn mening door te drukken. Vanaf dit moment staat deze zitting daarom in het teken van jouw afscheid en daarvoor geef ik graag het woord aan vice-president en mede-bestuurslid Eunice Saleh.

** Mr. E.J. (Evert Jan) van der Poel is op 16 augustus 2013 geïnstalleerd als President van het Gemeenschappelijk Hof.*

TOESPRAAK VICEPRESIDENT

Mw. mr. E.A. Saleh*

Excellenties, dames en heren,

Op 1 juni 2007 heeft Lisbeth Hoefdraad bij haar aantreden als president van het Hof het volgende gezegd:

“Toen binnen het Hof afgesproken was dat het afscheid van de oude president en de installatie van de nieuwe op 1 juni 2007 zou plaatsvinden gaf mr. Luis de Lannoy ons te kennen dat het niet gebruikelijk was in een zitting afscheid van de defungerende president te nemen. Zijn plan was kennelijk *to fade away* als een *old soldier*. Hij heeft echter buiten de waard om gerekend.”

De geschiedenis heeft zich herhaald. Ook Lisbeth Hoefdraad heeft geprobeerd de dans van een uitgebreid afscheid te ontspringen. Zij heeft ge-

tracht ons ervan te overtuigen dat vandaag haar afscheid van ondergeschikt belang is. Maar ook zij, om haar eigen woorden te gebruiken, buiten de waard om gerekend.

Wij verwelkomen vandaag niet alleen Evert Jan van der Poel als president en Gerard Lewin en Marijn Hubben als leden van het Hof, maar besteden ook uitgebreid aandacht aan het afscheid van Lisbeth Hoefdraad. Na 20 jaar inzet voor het Hof, kan dat ook niet anders.

Het is voor mij, als collega van Lisbeth Hoefdraad sinds 1996 een grote eer dat ik bij deze gelegenheid het woord tot haar mag richten. Ik kan daarbij helaas niet tegemoet komen aan haar wens om niet te veel over haar te zeggen. Twintig jaar valt nu eenmaal niet in een paar woorden te vatten.

Met de bij haar passende bescheidenheid heeft Lisbeth Hoefdraad op 1 juni 2007 ook het volgende gezegd:

“Het zal u duidelijk zijn dat mij grote schoenen te wachten staan, die ik zal moeten vullen (en dat zal met mijn voetmaatje 35,5 niet eenvoudig zijn), maar ik prijs mij gelukkig dat mij een enigszins andere taak te wachten staat dan die van mr. De Lannoy, omdat in de lijn der verwachting is dat het Hof na de ontmanteling van de Nederlandse Antillen als organisatie meer op afstand geplaatst zal worden van de executieve machten en zijn eigen financieel en personeelsbeleid zal moeten gaan voeren, dit uiteraard indien alle (bestaande en nieuwe) landen zich daarin zullen kunnen vinden.”

De landen konden zich erin vinden en met de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie was het verzelfstandigde Hof op 10 oktober 2010 een feit. Ik kan u verzekeren dat het maatje 35,5 meer dan ruim is gebleken om dat Hof op te zetten.

Ik zou tekort doen aan al hetgeen Lisbeth Hoefdraad voor het Hof heeft betekend, als ik mijn verhaal slechts zou toespitsen op de ontwikkeling van het Hof na 10 oktober 2010. Aan de geboorte van het verzelfstandigde Hof ging immers een geschiedenis vooraf en ook daarin heeft zij een belangrijke rol gespeeld. Ik kom daar zo op terug.

Eerst iets anders: Lisbeth Hoefdraad neemt vandaag niet alleen afscheid als president, maar ook als rechter. Zij is op 1 november 1994 benoemd tot plaatsvervangend lid van het Hof waarna op 1 augustus 1996 benoeming tot lid van het Hof volgde. Als zodanig is zij werkzaam geweest in de Hofcombinatie en vervolgens jarenlang bij het Gerecht in eerste aanleg, afdeling civiel, waarna weer een aantal jaren in de Hofcombinatie volgde. Zij heeft zich op uiteenlopend vlak bewogen. Zo is zij rolrechter, rechter-commissaris in faillissementen, ambtenarenrechter en kinderrechter geweest.

Behalve haar liefde voor het vak toonde zij al snel ook sterke affiniteit met de organisatie van het Hof.

Het was dan ook niet verwonderlijk dat, toen eenmaal duidelijk was geworden dat de Nederlandse Antillen uiteen zouden gaan vallen, Lisbeth Hoefdraad voorop, zich realiseerde dat de positie van het Hof in de nieuwe structuur veilig gesteld diende te worden en dat dat slechts kon door die positie in een Rijkswet te regelen. Lisbeth Hoef-

draad maakte deel uit van de commissie die een ontwerp Rijkswet heeft gemaakt. Bij gelegenheid van haar installatie als president van het Hof op 1 juni 2007 was een eerste ontwerp gereed.

De periode vanaf 1 juni 2007 tot 10 oktober 2010 stond voor Lisbeth Hoefdraad in het teken van de voorbereidingen op de toekomstige structuur van het Hof, waarbij het Hof een eigen budget zou gaan beheren, eigen personeel zou aantrekken en 4 landen zou gaan dienen. Op organisatorisch en financieel gebied alsmede op het gebied van IT en personeelszaken werden belangrijke veranderingen doorgevoerd. De financiële administratie en HRM zijn versterkt om de nieuwe taken op een verantwoorde wijze uit te kunnen voeren. Vooruitlopende op de totstandkoming van de Rijkswet is ook de bestuursstructuur van het Hof gewijzigd. Er werd een voorlopig bestuur ingesteld met Lisbeth Hoefdraad aan het hoofd.

Ook aan de huisvesting van het Hof besteedde zij de nodige aandacht. Wat betreft Curaçao is in 2009 gestart met de renovatie van de voorgevel van het Stadhuis welke in 2010 is afgerond. Lisbeth Hoefdraad was hier trots op. In het jaarverslag 2009 merkte zij hierover op: het gebouw schittert in zijn oude glorie.

Na 10 oktober 2010 werd de focus verplaatst naar de implementatie van nieuwe werkwijzen en structuren. Er werd een aanvang gemaakt met projectmatig werken om de organisatie verder te versterken.

Bij deze opsomming mag niet achterwege blijven een stokpaardje van Lisbeth Hoefdraad waar zij door de jaren heen onverminderd aandacht aan is blijven geven. Ik doel hierbij op de zogeheten Caribisering van het Hof, het streven om meer landskinderen aan te trekken voor een functie binnen de rechterlijke macht. Op haar initiatief is reeds voor haar aantreden als president, intern een commissie in het leven geroepen die zich boog over de vraag op welke wijze dit kon worden bewerkstelligd. En met resultaat: deze inspanningen hebben er toe geleid dat gedurende het presidentschap van Lisbeth Hoefdraad een groeiend aantal landskinderen in de RAO en RIO-opleiding zijn aangenomen. En het ligt in de verwachting dat de komende 2 jaren benoemingen tot lid van het Hof zullen volgen.

Op 1 juni 2007 is veel aandacht besteed aan het feit dat Lisbeth Hoefdraad de eerste vrouwelijke president van het Hof was. Zij gaat echter niet

alleen de geschiedenis in als de eerste vrouwelijke president van het Hof. Belangrijker nog, als een president die een prominente rol heeft gespeeld bij de verzelfstandiging en professionalisering van het Hof en zowel extern als intern een onmiskenbare ommekeer te weeg heeft gebracht. Zij is niet alleen steeds gericht geweest op verbetering, maar heeft ook daadwerkelijk verbeteringen doorgevoerd. Het is zeer zeker geen gemakkelijke taak geweest en het Hof heeft onder haar presidentschap voor grote uitdagingen gestaan. Desondanks is het haar gelukt om op de fundamenten van de oude Hof organisatie het nieuwe Hof op te trekken, tot aan de nok toe, waarbij ook met de afwerking een aanvang is gemaakt. Het is nu aan ons, om onder leiding van Evert Jan van der Poel het werk over te nemen en voort te zetten.

Lisbeth Hoefdraad heeft zich erg verheugd op haar pensioen. Gelet op het harde werk van de afgelopen jaren, is dat welverdiend. Het leek er even op dat zij nog niet van ons af was: het KB waarbij haar eervol ontslag is verleend als president, maakt namelijk geen melding van ontslag als lid van het Hof. Inmiddels is een aanvullend KB binnen waarin dat ontslag alsnog is verleend.

Lisbeth Hoefdraad mag met ingang van morgen, 17 augustus 2013, met pensioen.

Voordat ik afrond wil ik haar opvolger Evert Jan van der Poel van harte feliciteren met zijn benoeming en installatie tot president van het Hof en hem succes toewensen bij het vervullen van deze belangrijke functie. Ook mijn collega's Gerard Lewin en Marijn Hubben feliciteer ik van harte met hun benoeming en installatie tot lid van het Hof.

Toen wijlen Luis de Lannoy in september 2006 tijdens een installatiezitting bekend maakte dat hij zou aftreden en dat Lisbeth Hoefdraad hem zou opvolgen, barstte er applaus los in de zaal. Ik weet niet zeker of zij mij het in dank zal afnemen, maar ik weet wel zeker dat zij het verdient. Van daar dat ik u nu vraag, als dank voor al hetgeen zij voor het Hof heeft betekend en naar goed Antilliaans gebruik:

Een applaus voor de vertrekkende president.

Ik dank u voor uw aandacht.

** Mw. mr. E.A. (Eunice) Saleh is Vicepresident van het Gemeenschappelijk Hof.*

TOESPRAAK PROCUREUR-GENERAAL

Mr. D.A. Piar*

Excellentie de wnd. Gouverneur van Curaçao mw. mr. Van der Pluim-Vrede, hooggeachte Autoriteiten, Mevrouw de President, leden van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Openbaar Ministerie, dames en heren.

Het is mij een genoegen - mede namens het Openbaar Ministerie – Uw Hof te feliciteren met de installatie van onze nieuwe President van het Hof;

mr. Evert Jan van der Poel

alsook de installatie van:

mr. dr. Gerard C. Lewin

mw. mr. Marijn C.B. Hubben

als Leden van het Gemeenschappelijk Hof.

Familieleden en dierbaren van alle geïnstalleerden en uiteraard de betrokkenen zelf, wens ik – namens het Openbaar Ministerie - veel geluk op deze bijzondere dag.

Wij hebben onder de installandi twee zgn. “recidivisten”.

Mr. van der Poel, is al vier keer eerder uitgezonden naar de West, hierbij wordt zijn uitzending naar Aruba waar hij als Rechter in een bijzondere zaak is opgetreden ook meegerekend.

Mr.dr. Lewin is ook een oude bekende. Hij heeft evenals mr. van der Poel in het verleden al een waardevolle bijdrage geleverd aan de rechtspraak en wetenschap – hij is aan de UNA gepromoveerd – hier te lande. Wij zien beiden met veel genoegen terugkeren als leden van het Gemeenschappelijk Hof.

Mw. mr. Hubben is weliswaar geen recidivist in de gerechtelijke gelederen maar is geen onbekende op Curaçao, zij heeft eind jaren negentig hier te lande stage gelopen en is in het recente verleden werkzaam geweest bij HBN Law.

Verder stel ik met veel genoegen aan u voor mr. Gert Rip, ook een recidivist.

Mr Rip is van 2002 tot 2006 Officier van Justitie geweest in de Nederlandse Antillen, met als standplaats Curaçao. In die periode heeft hij zich voornamelijk bezig gehouden met de bestrijding van zware georganiseerde criminaliteit, in het bijzonder de internationale cocaïnehandel, de drugserelateerde liquidaties en het witwassen van crimineel vermogen. Tot voor kort was hij Hoofd van de sectie heroïne, cocaïne en witwassen op het Landelijk Parket te Rotterdam.

Bij Landsbesluit van 20 maart 2013 werd hij per 1 april 2013 benoemd tot Officier van Justitie.

Hij is “terug van weggeweest” en is meteen met de neus in de “criminele” boter gevallen en kon – gelet op zijn reeds opgedane ervaring in de West – meteen een doorstart maken.

Een echte “magistratelijke crimefighter” die wij met genoegen verwelkomen.

Gert, nogmaals welkom. Ik wens je veel sterkte en wijsheid toe.

Dames en heren onze installandi zullen recht spreken in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en op de BES-eilanden, alle kleine gemeenschappen.

Het zijn gemeenschappen waar je als rechter vrij regelmatig justitiabelen, verdachten, advocaten, officieren van justitie of leden van de pers in supermarkten of aan het strand of onder andere sociale omstandigheden ontmoet. Het is haast onmogelijk om in anonimiteit te leven in deze gemeenschappen. Het is zaak om met beide benen in de gemeenschap te staan, wil je van de cultuur kunnen proeven en het hoe en het waarom van het handelen en nalaten van de bewoners willen begrijpen.

Alhoewel de onpartijdigheid van de rechter boven elke twijfel verheven moet zijn, wordt van de rechter ook een behoorlijke mate van maatschappelijke betrokkenheid verwacht. Het vertrouwen in de rechter en in de rechtspraak moet coute que coute gewaarborgd blijven. Een afbrokkelend ver-

trouwen kan een rechtstaat doen wankelen en daar zijn wij geen van allen, noch onze landen bij gebaat.

De uitspraken van de rechter moeten derhalve niet alleen juridisch goed onderbouwd zijn, maar dienen ook maatschappelijk verantwoord te zijn.

Een beslissing tot heenzending van een verkrachter om hem in vrijheid zijn berechting te laten af wachten is in een samenleving als de onze soms even schokkend als het misdrijf zelf.

Zonder zich te laten overmeesteren door de maatschappelijke gevoelens en beïnvloeding door derden waaronder ook de media, dient de Rechter onbevangen recht te spreken. U bevindt zich in een samenleving waar velen, ook niet direct betrokkenen, zich voortdurend op basis van vrij beperkte informatie, vaak opgedaan uit de media, een mening aanmeten - met betrekking tot een zaak die nog sub judice is – en deze ook publiekelijk ventileren.

Gelijk ook elders in de wereld heeft de verharding van de criminaliteit ook onze gemeenschappen getroffen.

Forse gevangenisstraffen en maatregelen, waaronder het kaalplukken van de veroordeelden, zijn niet per definitie zaligmakend, maar zware en onverbeterlijke criminelen worden daardoor wel voor lange tijd van de straat gehouden, terwijl de voortzetting van hun criminele activiteiten vanuit de gevangenis ook danig wordt bemoeilijkt.

De afgelopen periode werden onze samenlevingen met regelmaat geschokt door zeer ernstige gewelddadige overvallen, doorgaans op weerloze burgers. Het algemeen gevoel van veiligheid binnen de samenleving neemt af en alle ogen zijn gericht op het justitieel apparaat.

De aanpassing van de reeds bestaande richtlijnen aangaande “atrako’s”, in het bijzonder op Curaçao, is een reactie van het OM op de sterke roep afkomstig uit de samenleving om de straffen voor het plegen van gewelddadige overvallen een zwaarder punitief karakter te geven.

Tegelijkertijd dient rekening te worden gehouden met de verlaging van de strafmaxima, sinds de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafrecht per 15 november 2011 op Curaçao.

Het lijkt mij raadzaam dat thans geëigende stappen worden overwogen om de strafmaxima wederom te verhogen.

Een de laatste jaren steeds vaker voorkomende vorm van criminaliteit die naar mijn mening ook een harde aanpak behoeft is, corruptie

In een kleine samenleving als de onze kan corruptie sneller dan in een grotere samenleving de maatschappij als geheel ontwrichten. De lijnen zijn kort, familiebanden en vriendenrelaties lopen overal doorheen. Hierbij is er sinds kort in Curaçao en Sint Maarten nog slechts één bestuurslaag. De burgers en de overheid zijn hierdoor nog dichter bij elkaar komen te staan dan voorheen. De interactie tussen burgers en de publieke entiteiten kunnen hierdoor onder druk komen te staan. De gevolgen hiervan zijn niet altijd te overzien. Bij mogelijke misstanden kan het zijn dat de burgers zich terughoudend opstellen teneinde niet in diskrediet te geraken bij de publieke entiteiten en er voor kiezen uit vrees en angst de kaken op elkaar te houden.

Voor de strafrechtspleging is een dergelijke angst- of vreescultuur zeer schadelijk. De opsporing van strafbare feiten wordt ernstig bemoeilijkt wanneer getuigen bijvoorbeeld niet willen of durven verklaren uit angst voor represailles van de zijde van personen over wie zij belastende informatie beschikken. Ter signalering van mogelijke corruptie, zijn verklaringen van getuigen en meldingen van burgers die dicht bij het vuur staan uiterst belangrijk. Bij aanwezigheid van een angst- en vreescultuur binnen een maatschappij zal bij corruptiepraktijken binnen een bedrijf, instelling of overheidsorganisatie niemand de rol van klokkenluider op zich durven nemen, met als logische gevolg dat deze praktijken vaak dan ook niet aan het licht komen en onbestreden zullen blijven.

De omstandigheden in een democratische rechtsstaat dienen zodanig te zijn dat burgers zich voldoende veilig voelen om hun gedachten en wetenschap waarover zij beschikken, prijs te geven in gevallen waar dit geïndiceerd is. Het mag nimmer zo zijn dat door het melden van misstanden, welke zich bijvoorbeeld voordoen binnen bedrijven of overheidsinstellingen, deze klokkenluiders zelf het slachtoffer worden van hun melding. Er zijn voorbeelden te over die dit kunnen onderschrijven.

Het handelen van klokkenluiders kan worden ingegeven door verschillende beweegredenen die niet altijd even nobel zijn.

Uiteraard zijn er burgers bij die zonder enig (eigen)belang bij het constateren van misstanden in hun omgeving of elders, direct hiervan melding maken

Anderen kunnen klokkenluider worden uit persoonlijke wrok jegens bijvoorbeeld hun werkgever met wie zij in een arbeidsconflict verwickeld zijn geraakt.

Een laatste voorbeeld betreft een actief in de misstanden participerende klokkenluider die, door gewetenswroeging of andere motieven bewogen, besluit uiteindelijk melding te maken van die wan toestanden.

De scala aan klokkenluiders is divers.

Het is een vereiste dat, wil men als klokkenluider worden aangemerkt, het eigen belang dient te worden opgegeven en in bepaalde gevallen zelfs geschaad wordt ten faveure van het algemeen belang door het publiekelijk maken van de wan toestand.

Dames en heren geachte aanwezigen, mijn pleidooi in dezen is, de noodzaak te onderschrijven om zo spoedig mogelijk te komen met wettelijke waarborgen teneinde de positie van de klokkenluiders binnen onze maatschappijen te regelen.

Eenieder binnen onze gemeenschappen die zich schuldig maakt aan strafbare feiten dient de gevolgen en de verantwoordelijkheid hiervoor te nemen, ook de klokkenluider. Gelijk andere gevallen dient onder bijzondere omstandigheden rekening gehouden te worden met de situatie waarin bepaalde strafbare feiten zich hebben voorgedaan. De bijzondere positie waarin de klokkenluider zich bevindt, zal in een eventuele rechtszaak waarin hij betrokken is uiteraard dienen te worden meegewogen.

Het streven dient te zijn, dat een ieder zich in een democratische rechtsstaat vrijelijk kan uiten, zonder bevreesd te hoeven zijn voor represaille. Hier toe is regelgeving noodzakelijk die voldoende waarborgen behelst waardoor de klokkenluider niet hoeft te vrezen voor ontslag dan wel, in daartoe geïndiceerde gevallen recht krijgt, op juridisch, financiële of psychologische hulp. De financiering hiervan dient een wettelijke basis te krijgen. Ande-

re landen, zoals de VS, Canada, Noorwegen, Zweden en het Verenigd Koninkrijk zijn ons reeds voorgegaan met de regulering van de positie van de klokkenluider, in Nederland wordt aan wetgeving gewerkt. Dientengevolge hoeven wij het wiel niet uit te vinden.

Dames en heren u ziet, er is nog veel werk aan de winkel voor de desbetreffende publieke instanties. Ik zal dit onderwerp voor het moment even met rust laten en overstappen op een ander onderwerp dat ik met gemengde gevoelens op deze middag moet aankaarten, namelijk het vertrek van een zeer gewaardeerde dame uit ons midden mw. mr. Lisbeth Hoefdraad.

Mevrouw Hoefdraad, beste Lisbeth, aan jouw presidentschap, komt vandaag, met een feestelijke zitting een einde. Ik ben er mij van bewust dat lange toespraken niet aan jou besteed zijn en zal het kort houden.

Dames en heren, de scheidende President mw. Hoefdraad heeft mij nl. meermalen op het hart gedrukt mijn toespraak kort te houden. Mijn antwoord hierop luidde dat ik wel de tijd moet nemen haar "de hemel in te prijzen".

Oh nee zei ze, "mi tin suficiente banki den shelu kaba (Ik heb reeds voldoende zitplaatsen in de hemel) . Alsjeblieft, laat mij met beide benen op aarde. Hou het kort Dick".

Lisbeth is zonder enige twijfel een "No nonsense mens", zakelijk, to the point, geen poespas. Zo heb ik haar leren kennen. Vandaar dat ik ook getracht heb mijn speech volgens het "KISS" principe te schrijven.

KISS staat voor: "Keep It Short and Simple".
Andere eigenschappen die Lisbeth karakteriseren zijn:

Intelligentie, sympathie, altijd duidelijk, aanwezig, toegankelijk en reflectief. Het is geen limitatieve opsomming, maar een greep uit de vele kwalificaties die mij te binnen schieten op het moment dat ik mij haar voor de geest haal.

Kortom, de juiste persoon op de juiste plaats in een vrij turbulente periode die wij achter de rug hebben. Het is haar gegeven dat zij tegen weer en wind de kwaliteit van de rechtspraak hier te

lande hoog en de doorlooptijd van de zaken kort heeft weten te houden.

Beste Lisbeth ik vind het bijzonder jammer dat jij het Hof verlaat. Ik troost mij zelf met de gedachte dat je gelukkig niet, althans nog niet, van plan bent ons Dushi Korsou te verlaten anders dan met vakantie. Het ga je goed.

Dames en heren ik had het zojuist over de betekenis van het woord "KISS".

Ik wil thans eindigen met een ander soort "KISS", met name een Caribische "KISS". "UN SUNCHI I BRASA CARIBENSE" voor de eerste vrouwelijke President van het Hof die heden na 6 jaar het ambt van president te hebben bekleed, helaas, het Gemeenschappelijk Hof verlaat.

Na deze plechtige zitting zal ik met genoeg "de daad bij het woord voegen!".

Lisbeth, "goza di bo penshun bon meresí i hopi éxito den futuro".

Ik dank u voor uw aandacht.

** Mr. D.A. (Dick) Piar is Procureur-Generaal bij het Openbaar Ministerie te Curaçao*

Mw. mr. C.H.M. Fiévez*

Mijnheer de President, Edelgrootachtbaar College, Excellentie, Geachte aanwezigen,

Namens de Orde van Advocaten van Curaçao feliciteer ik u met uw benoeming bij dit Hof. Voor velen binnen de advocatuur is mr. van der Poel reeds lang een bekende. In de advocatenkamer ligt een fotoalbum met daarin een foto van de huidige president in een kek sport-outfit op een sportdag voor leden van het Hof en de advocatuur. Dat was in de jaren '80. Vanaf toen bleef mr. van der Poel af en aan steeds bij dit Hof betrokken. Mr. Lewin was ook eerder lid van dit Hof. Zijn proefschrift "Het Hoger Beroep en Cassatieberoep in burgerlijke zaken in de Nederlandse Antillen en Aruba" is inmiddels hét handboek voor de civiele procesadvocaat. Mr. Hubben, vandaag afwezig, was enige tijd als advocaat bij HBN Law werkzaam en is in die hoedanigheid eveneens binnen de advocatuur bekend. Haar passie lag bij het strafrecht en als lid van dit Hof behandelt zij nu dan ook strafzaken.

Met uw kennis en ervaring van het recht en de cultuur van de vier landen waarbinnen dit Hof ressorteert, draagt u bij aan de kwaliteit van de rechtspraak in de respectievelijke landen. Goede rechtspraak is van groot belang. Het is ook een van de pijlers waarop de economische ontwikkeling van een land rust.

De recente ontvangsten van premier Rutte en minister Timmermans van Buitenlandse Zaken en de handelsmissie onder leiding van minister Martina van Economische Ontwikkeling naar China in mei van dit jaar, hebben laten zien dat buitenlandse betrekkingen en daarmee economische ontwikkeling en vooruitgang, hier hoge prioriteit heeft. Goede rechtspraak draagt bij aan het vertrouwen in de rechtstaat en leidt ertoe dat buitenlandse investeerders, handelspartners en ook lokale ondernemers bereid blijven tot het doen van investeringen. In de marketing gericht op het aantrekken van internationale investeerders vormt de kwaliteit van de rechtspraak en de stabiliteit die daaruit voortvloeit, een belangrijk argument waarmee het positieve investeringsklimaat kan worden benadrukt.

De kwaliteit van rechtspraak wordt niet alleen bepaald door de deskundigheid van rechters. Onafhankelijkheid, integriteit, openbaarheid, zorgvuldigheid en snelheid van de rechtspraak zijn medebepalend. Op de website van dit Hof staat in het jaarverslag over 2012 dat het aantal zaken dat door het Hof en zijn gerechten is behandeld, is toegenomen. Een toename van zaken houdt in dat de burger vertrouwen heeft in de rechtspraak en kennelijk niet wordt geremd om te trachten zijn gelijk te halen bij de rechter. Toch zal die toename in de gaten gehouden moeten worden. Een toename van zaken zonder dat die toename wordt ondervangen door het beschikbaar stellen van extra middelen of menskracht, zoals een of meer rechters, kan er toe leiden dat men noodgedwongen minder zorgvuldig wordt en dat eindoordeelen langer op zich moeten laten wachten. Op den duur raakt hierdoor de kwaliteit van de rechtspraak aangetast.

Kwaliteit van rechtspraak houdt ook in dat de rechter voor een ieder toegankelijk is. Dat is een grondrecht. Het eerbiedigen van dat grondrecht is evenzeer van belang voor de handhaving van de rechtstaat. Het moet voor iedere burger mogelijk zijn om zijn recht te kunnen halen tegen een particulier maar ook tegen de overheid. Toegang tot de rechter is niet kosteloos nu daarvoor griffierecht moet worden betaald. De griffierechten dragen voor een deel bij aan de bekostiging van de rechtspraak. Een klein aantal zaken was lange tijd van griffierechten vrijgesteld. Die vrijstelling is per 1 januari van dit jaar door de minister van justitie, evenals in de overige landen waarbinnen het Hof ressorteert, opgeheven.

Garantie op kwaliteit van de rechtspraak is mede afhankelijk van de beschikbare financiële middelen. Er moet echter voor worden gewaakt dat die middelen op den duur niet voor het merendeel opgebracht moeten worden door de griffierechten en dat de griffierechten zodanig hoog worden dat zij kostendekkend worden. Goede rechtspraak is voor heel Curaçao van belang zodat de financiering daarvan vooral uit algemene middelen dient te blijven komen. Daarmee blijft de toegang tot de rechter voor eenieder gewaarborgd en is de gang naar de rechter niet alleen voorbehouden aan hen die de griffierechten kunnen betalen. Het behoud

van laagdrempelige rechtspraak is essentieel in een goede rechtstaat.

Het recht op toegang tot de rechter houdt ook in dat min- en onvermogenen recht hebben op rechtsbijstand. Het recht op rechtsbijstand voor min- of onvermogenen is eveneens een grondrecht dat in de Staatsregeling van Curaçao is vastgelegd. Advocaten die dergelijke rechtshulp verlenen krijgen daarvoor een vergoeding van het Land. Die vergoeding bedraagt ca. Naf. 900,- per zaak, ongeacht het aantal uren dat er aan de zaak is besteed en ongeacht het belang van die zaak. Dit bedrag is al ongeveer 15 jaar gelijk gebleven. Indexering heeft nooit plaats gevonden. Het heeft geen betoog dat dit bedrag ver beneden het gemiddelde tarief ligt dat een advocaat aan een betalende cliënt zou rekenen. Des te schrijnender is het dan dat advocaten na afloop van zaken en sluiting van dossiers, niet direct de vergoeding van het Land ontvangen. Het blijkt meer regel dan uitzondering dat advocaten maanden, soms zelfs tot een jaar (!) op betaling van de vergoeding voor de verleende rechtshulp moeten wachten.

Wanneer de vergoeding niet binnen afzienbare tijd wordt aangepast of op zijn minst wordt geïndexeerd en de kennelijke knelpunten binnen de uitkeringsadministratie van het Land niet worden opgelost, zullen op den duur steeds minder advocaten bereid zijn om onder die omstandigheden nog rechtshulp te bieden aan min- of onvermogenen. Daarmee dreigt het grondrecht van de min- of onvermogenen rechtszoekende in het gedrang te komen. Of er zijn op den duur geen advocaten meer beschikbaar omdat zij enkel nog hun tijd kunnen besteden aan betalende cliënten. Of de enkele advocaat die zich wel beschikbaar houdt, doet dat noodgedwongen omdat hij geen voet aan de grond krijgt in de commerciële praktijk, mogelijk door gebrek aan kennis en ervaring.

Een goede rechtstaat wordt niet enkel gedragen door de kwaliteit van de rechtspraak. Ook de kwaliteit van de advocatuur draagt hieraan bij. Die kwaliteit wordt bepaald door een aantal kernwaarden waaronder deskundigheid, integriteit en onafhankelijkheid. Precies. Dat zijn dezelfde waarden die voor de rechtspraak gelden. Met echter een verschil: de advocaat dient partijdig te zijn. Om deze kernwaarden voor de advocatuur te kunnen garanderen heeft de Orde van Advocaten begin dit jaar op eigen initiatief een wetsvoorstel voor een nieuwe Advocatenlandsverordening ingediend.

Deskundigheid begint bij opleiding. De huidige Advocatenlandsverordening uit 1959 regelt niets over een verplichte opleiding voor de beginnend advocaat. Op dit moment wordt er wel een beroepsopleiding voor advocaten verzorgd maar deelname daaraan geschiedt op vrijwillige basis en zonder dat enige toetsing plaatsvindt. Het ontwerp Advocatenlandsverordening beoogt in deze situatie verandering te brengen. In het aangeboden ontwerp wordt de Orde van Advocaten verplicht om zorg te dragen voor de opleiding van alle beginnende advocaten, de advocaatstagiair(e)s. Deelname daaraan wordt verplicht gesteld evenals een examen. Enkel een meesterstitel op zak is dan niet meer voldoende. Wie het examen van de beroepsopleiding niet haalt voldoet niet aan de eisen die aan een advocaat worden gesteld en wordt niet langer als advocaat toegelaten. Dit garandeert de kwaliteit die rechtzoekenden van advocaten verwachten. Het eerder geschetste risico om te worden bijgestaan door een advocaat met onvoldoende kennis en ervaring, wordt hierdoor teruggebracht.

Het aangeboden ontwerp is evenzeer van belang voor handhaving van de overige kernwaarden van de advocatuur. Het ontwerp maakt van de Orde van Advocaten een openbaar lichaam dat zelf verordeningen kan uitvaardigen. Denkbaar is een verordening waarin permanente opleiding verplicht wordt gesteld of een verordening waarin nadere eisen worden gesteld aan het beheren van gelden van derden. Invoering van de nieuwe Advocatenlandsverordening draagt dan ook bij aan de kwaliteit van de advocatuur en daarmee evenzeer aan een goede rechtstaat.

De verplichte opleiding kan tevens nadruk leggen op de integriteit van de advocaat. De gedragsregels waaraan advocaten zich dienen te houden scheidt daartoe het kader.

Een van die regels verplicht advocaten in iedere zaak voor ogen te houden dat een schikking de voorkeur verdient boven het procederen. Niet iedere advocaat realiseert zich het belang van die gedragsregel voldoende. Gedreven door de passie voor het halen van gelijk voor de cliënt, verliest de - vaak jonge, gedreven - advocaat die gedragsregel soms wel eens uit het oog. Want schikken betekent water bij de wijn en soms afstand nemen van dat gelijk.

Door advocaten tijdens hun opleiding voor te houden dat een schikking de voorkeur verdient boven het procederen, kan ook de advocatuur ertoe bij-

dragen het aantal zaken dat aan de rechter wordt voorgelegd te doen afnemen. Ook het leren zoeken naar meer pragmatische oplossingen in plaats van de gang naar de rechter te maken, kan daaraan een bijdrage leveren. De voorgestelde verplichte opleiding van de advocaat kan zo indirect bijzonder waardevol zijn voor de zorgvuldigheid en snelheid van de rechtspraak.

Zonder goede rechtspraak en zonder goede advocatuur is het risicovol om in een land te investeren. Kwaliteit dient echter wel voortdurend te worden getoetst en waar nodig dienen tijdig investeringen te worden gedaan. De advocatuur laat zien professioneel te zijn en tot het doen van investeringen in de beroepsgroep bereid te zijn door een landsverordening te ontwerpen die de mogelijkheid biedt de kwaliteit van de beroepsgroep in zijn algemeenheid te kunnen blijven garanderen. Het is dan ook in het belang van de rechtszoekende dat dit ontwerp spoedig wordt aangenomen. Hoewel onafhankelijkheid een van de kernwaarden is van de advocatuur, is de advocatuur voor de invoering van deze landsverordening afhankelijk van de wetgever.

Aan de wil tot verdere professionalisering van het Hof en zijn organisatie ontbreekt het bij dit onafhankelijke Hof evenmin. Het is echter wel afhankelijk van de middelen die het beschikbaar gesteld krijgt. Transparency International concludeerde eerder dit jaar in haar rapport over de integriteit op Curaçao, dat het Hof over voldoende middelen beschikt. Dat is een positief geluid.

De scheidend president, mr. Hoefdraad, kan daar met recht troost op zijn. De afgelopen vijf jaren stond zij hier aan het roer en onder haar leiding vond de transitie plaats van een Gemeenschappelijk Hof van de Nederlandse Antillen naar een Gemeenschappelijk Hof van de vier autonome landen. Die transitie is uitstekend verlopen. De Orde van Advocaten wenst de opvolgend president en de zojuist geïnstalleerde leden succes in hun nieuwe functies. Met belangstelling zullen wij uw bijdragen aan de kwaliteit van de rechtspraak blijven volgen alsmede de verdere professionalisering en organisatie van uw Hof.

Hartelijk dank.

** Mw. mr. C.H.M. (Caroline) Fiévez is werkzaam als advocaat bij HBN Law en is deken van de Orde van Advocaten te Curaçao.*

JURIDISCHE AGENDA

- Vanaf donderdag 5 september 2013:

DE ANTILLIAANSE JURISTENVERENIGING

nodigt u uit voor de lezingenreeks:

“HOGE COLLEGES VAN STAAT”

een reeks lezingen over de Curaçaose staatsorganen.

De serie gaat op **5 september a.s.** van start met de eerste lezing:

HOGE COLLEGES VAN STAAT. DE RAAD VAN ADVIES, EEN STEEDS GROTER WORDENDE MACHT IN HET CURAÇAOSE STAATSBESTEL?

RAAD VAN ADVIES
VAN CURAÇAO

De lezing wordt verzorgd door mw. mr. drs. B.J. Doran-Scoop, ondervoorzitter van de Raad van Advies. De Raad van Advies is de hoogste onafhankelijke adviseur van de regering over zaken van wetgeving en bestuur.

Locatie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie (Stadhuis)

Datum: donderdag 5 september 2013

Tijdstip: 17:30 uur

RSVP: Antilliaansejuristenvereniging@gmail.com